

PERSBERICHT

18 juli 2019

Verslag aan het federale parlement:

Dienst voor Alimentatievorderingen – Kwaliteit van de behandeling van aanvragen tot tussenkomst en doeltreffendheid van de invordering van vorderingen

In zijn verslag aan het federale parlement onderzoekt het Rekenhof de werking van de Dienst voor Alimentatievorderingen (DAVO). Tussen zijn oprichting in 2004 en augustus 2018 behandelde de DAVO zowat 65.000 dossiers. In augustus 2018 waren nagenoeg 24.000 daarvan nog altijd in behandeling of in terugvordering. Van alle alimentatievorderingen die de dienst beheert, was op 31 december 2018 29,25% ingevorderd. In 2018 betaalde de DAVO 29,9 miljoen euro aan voorschotten op onderhoudsgelden voor 18.543 kinderen. Ondanks de wetgevende en organisatorische aanpassingen die de DAVO sinds 2004 heeft ondergaan, zijn er nog altijd tekortkomingen bij de behandeling van aanvragen tot tussenkomst, bij de invordering van onderhoudsgelden, bij het beheer van de betalingen, bij de IT-tools en bij de opvolging en omkadering van de opdrachten.

De DAVO streeft twee doelstellingen na: 1) burgers helpen de beslissingen te doen toepassen die onderhoudsgeld aan kinderen en ex-echtgenoten toekennen na een scheiding of echtscheiding, door in naam van de onderhoudsgerechtigde de niet-betaalde onderhoudsgelden te recupereren door middel van de invorderingsinstrumenten van de FOD Financiën; 2) de armoede die samenhangt met de niet-betaling van de verschuldigde onderhoudsgelden bestrijden door voorschotten toe te kennen ten gunste van de kinderen.

Het Rekenhof stelt vast dat aanvragers vaak moeilijkheden hebben om hun aanvraag tot tussenkomst te doen. Vaak dienen ze gewoon geen aanvraag in omdat ze het dossier niet volledig kunnen samenstellen.

Daarnaast worden de berekeningen van de in te vorderen onderhoudsgelden niet geautomatiseerd beheerd en worden ze niet duidelijk en gestructureerd voorgesteld in de dossiers. Dat leidt tot een aanzienlijke werklust, is een mogelijke bron van fouten en bemoeilijkt de controles.

De DAVO vordert de onderhoudsgelden onder zijn beheer niet in met een geïntegreerde IT-toepassing. Dat leidt tot een inefficiënt beheer, een risico op fouten en maakt systematische controles onmogelijk. Ook het risico op verjaring is onvoldoende onder controle.

Tijdens de audit verifieerde de DAVO de verjaringsdatums van de dossiers op 31 maart 2019. Daarbij detecteerde de dienst 1.233 dossiers met een verjaarde vordering. In totaal was 25.984.898,09 euro verjaard.

De DAVO slaagt er de voorbije jaren weliswaar in meer onderhoudsgelden in te vorderen, maar de gecumuleerde invorderingsgraad blijft beperkt (29,25% op 31 december 2018), onder meer doordat veel onderhoudsplichtigen insolvent zijn.

De wettelijke toerekeningsvolgorde van de sommen die de DAVO invordert, benadeelt de onderhoudsgerechtigden. Ze strookt niet met de beleidsdoelstelling om hen te hulp te komen. In bepaalde gevallen past de DAVO die volgorde daarom niet toe om de rechten van de gerechtigden te vrijwaren. Het project van de FOD Financiën om de methode *First In First Out* toe te passen voor de aanzuivering van alle fiscale en niet-fiscale schulden, waarbij voorrang wordt gegeven aan de oudste schulden, zou bovendien niet garanderen dat de doelstelling wordt bereikt, namelijk onderhoudsgerechtigden helpen.

Heel wat betalingen staan *on hold* op de DAVO-rekening. Ze moeten manueel worden verwerkt om de betrokkenen te kunnen identificeren en om ze correct te kunnen toerekenen. Ondanks de geleverde inspanningen blijft het bedrag ervan hoog (2,3 miljoen euro op 31 december 2018). Dat leidt tot vertragingen bij de terugbetaling van sommige onderhoudsgerechtigden en tot fouten bij de berekening van de schuld in sommige dossiers. Dat kan dan weer invorderingen van niet langer verschuldigde bedragen met zich kan brengen.

De informaticatoepassingen van de DAVO werken met verouderde technologie. Ze zijn niet echt bijgewerkt sinds 2003. De software werkt stroef en de functionaliteiten zijn ontoereikend. Door technische problemen is de software regelmatig onbeschikbaar of moeten de medewerkers een deel van hun werk opnieuw doen. Dat alles zorgt voor veel werklast en leidt tot fouten bij de dossierverwerking.

Wat de omkadering betreft, zijn de opvolgingssystemen van de DAVO onvolledig. Ze bieden niet de relevante en betrouwbare informatie die nodig is om de kwaliteit van de dossierverwerking en de doeltreffendheid van de invordering van de onderhoudsgelden te evalueren (op het vlak van gelijke behandeling, toerekening van bedragen, stuiting van de verjaring of berekening van de schuld, enz.).

Het Rekenhof doet in zijn verslag aanbevelingen om de tekortkomingen te verhelpen. In zijn antwoord verklaart de minister geen bijkomende opmerkingen te hebben. De administratie trekt de vaststellingen en aanbevelingen van het Rekenhof niet in twijfel. Ze benadrukt dat ze momenteel projecten en hervormingen invoert om eraan tegemoet te komen, of dat binnenkort zal doen.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag « Dienst voor Alimentatievorderingen – Kwaliteit van de behandeling van aanvragen tot tussenkomst en doeltreffendheid van de invordering van vorderingen », de samenvatting en dit persbericht zijn terug te vinden op www.rekenhof.be.